

NUOMONĖS

TARYBA

TARYBOS NUOMONĖ

2007 m. kovo 27 d.

dėl atnaujintos 2006–2010 m. Belgijos stabilumo programos

(2007/C 89/02)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

PATEIKĖ ŠIĄ NUOMONĖ:

- (1) 2007 m. kovo 27 d. Taryba išnagrinėjo atnaujintą Belgijos stabilumo programą, kuri apima 2006–2010 m. laikotarpį ⁽²⁾.
- (2) Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo pagrįsta programa, numatoma, kad realiojo BVP augimas sumažės nuo 2,7 % 2006 m. iki vidutiniškai 2,2 % per likusį programos laikotarpį. Remiantis šiuo metu turima informacija, šis scenarijus pagrįstas patikimomis augimo prielaidomis. Programoje pateiktos infliacijos prognozės taip pat atrodo realios.
- (3) Ši atnaujinta stabilumo programa grindžiama subalansuoto 2006 m. biudžeto prielaida. Atrodo, kad šią prielaidą iš esmės patvirtina naujausi duomenys, nors Komisijos tarnybų rudens prognozėse numatomas 0,2 % BVP deficitai. Nors ciklo sąlygos 2006 m. buvo daug geresnės nei numatyta ankstesnėje atnaujintoje programoje, ir išlaidos kito iš esmės taip, kaip buvo planuota, pajamos buvo mažesnės nei buvo planuota (visų pirma dėl to, kad buvo nepakankamai įvertintas 2001 m. tiesioginių mokesčių reformos, kuria siekta sumažinti mokesčių našta, paskutinio etapo poveikis). Šį sumažėjimą iš dalies atsvėrė tai, jog planuotos vienkartinės priemonės davė geresnių rezultatų, nei tikėtasi, ir buvo taikomos kai kurios papildomos ribotos apimties vienkartinės priemonės. Dėl to struktūrinis balansas (t. y. pagal ciklą pakoreguotas balansas atėmus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones) 2006 m. smarkiai pablogėjo, daugiausia dėl pajamas mažinančių priemonių.

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1055/2005 (OL L 174, 2005 7 7, p. 1). Šiame tekste nurodyti dokumentai pateikiami šioje tinklavietėje:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Atnaujinta programa pateikta beveik 2 savaitėmis vėliau nei elgesio kodekse nustatytas galutinis terminas (gruodžio 1 d.).

- (4) Pagrindinis programoje pateiktos vidutinės trukmės biudžeto strategijos tikslas — užtikrinti vis dar didelio skolos santykio (beveik 90 % 2006 m.) mažinimo iki mažiau kaip 75 % BVP 2010 m. tęstinumą, laipsniškai didinant nominalų biudžeto perteklių (nuo 0,3 % BVP 2007 m. iki 0,9 % 2010 m.), kad būtų pasirengta būsimam su senėjančia visuomene susijusiam sukrėtimui. Numatoma, kad pirminis perteklius, kuris mažėja nuo 2001 m. (kai jis buvo 7 % BVP), stabilizuosis ties maždaug 4,1 % BVP verte. Bendras koregavimas yra beveik visiškai susijęs su mažėjančiomis išlaidomis — 2006–2010 m. jos mažėja 1¼ procentinio punkto BVP. Išlaidų mažėjimo priežastis — palūkanų išlaidų mažėjimas (¾ procentinio punkto) dėl nuolatinio skolos mažinimo bei pirminių išlaidų mažinimo (½ procentinio punkto). Tai iš dalies kompensuoja mažėjančios valdžios sektoriaus pajamos (½ procentinio punkto). Po 2007 m. programoje pateiktos prognozės iš esmės atitinka nesikeičiančios politikos prognozes, nors programoje taip pat (vienareikšmiškai) remiamasi tolesnėmis vienkartinėmis priemonėmis siekiant biudžeto tikslų. Ši strategija iš esmės panaši į ankstesnėje atnaujintoje stabilumo programoje pateiktą strategiją makroekonominiam scenarijui iš esmės nesikeičiant.
- (5) Programoje nepateikiama informacijos apie naudojamas vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones po 2007 m., todėl remiantis programoje pateikta informacija neįmanoma apskaičiuoti struktūrinio balanso nuo 2008 m. Darant prielaidą, kad santykinis vienkartinių priemonių poveikis po 2007 m. nesikeis, planuojama, kad pagal bendrai sutartą metodiką apskaičiuotas struktūrinis balansas pagerės nuo maždaug -0,4 % BVP 2006 m. iki 0,7 % programos laikotarpio pabaigoje. Kaip ir ankstesnėje atnaujintoje stabilumo programoje, šioje programoje pateiktas biudžeto būklės vidutinės trukmės tikslas yra 0,5 % BVP struktūrinis perteklius, kuris, remiantis programa, bus pasiektas iki 2008 m. Tai yra metais vėliau nei buvo numatyta ankstesnėje atnaujintoje programoje. Kadangi vidutinės trukmės tikslas yra didesnis už mažiausią vertę (numatomas maždaug 1¼ % BVP deficitas), pasiekus šį tikslą turėtų atsirasti patikimumo riba, neleidžianti susidaryti perviršiniam deficitui. Vidutinės trukmės tikslas atitinka euro zonai ir VKM II valstybėms narėms Stabilumo ir augimo pakte bei elgesio kodekse nustatytas ribas ir yra daug didesnis nei turėtų būti pagal skolos santykį ir vidutinį potencialų gamybos apimties augimą ilgalaikiu laikotarpiu.
- (6) Biudžeto rezultatai galėtų būti šiek tiek prastesni, nei planuota programoje. Visų pirma 2007 m., daugiausia dėl to, kad biudžetas atrodo šiek tiek per daug optimistiškas ir kartais nepakanka smulkesnės informacijos apie numatomas priemones (įskaitant vienkartinės priemonės nekilnojamojo turto pardavimo arba viešųjų įmonių pensijų išpareigojimų perėmimo srityje, kurios nedetalizuotos). Apskritai Belgijos rezultatai siekiant nominalių biudžeto tikslų yra geri, tačiau, kaip ir pastaraisiais metais, 2007 m. tikslui pasiekti bus reikalinga griežta stebėseną. Vykdamas būsimą biudžeto kontrolę reikėtų nurodyti visas reikiamas papildomas priemones. Prastesni nei siekiama 2007 m. biudžeto rezultatai taip pat darytų įtaką vėlesniems metams. Taip pat esama pavojaus, kad pasibaigusios vienkartinės priemonės nuo 2008 m. nebus pakeistos struktūrinėmis priemonėmis.
- (7) Atsižvelgiant į šį rizikos įvertinimą, atrodo, kad programoje apibrėžtos biudžeto kryptys gali būti nepakankamos užtikrinti, kad vidutinės trukmės tikslas bus pasiektas iki 2008 m., kaip numatyta programoje. Vis dėlto, kaip minėta, vidutinės trukmės tikslas yra didesnis nei galėtų būti atsižvelgiant į skolos santykį ir vidutinį potencialų gamybos apimties augimą ilguoju laikotarpiu. Biudžeto strategijos pakanka, kad nuo 2008 m. būtų pasiekta Pakta atitinkanti struktūrinė biudžeto būklė. Be to, dėl programoje numatomų biudžeto kryptių susidaro pakankama patikimumo riba, kad esant įprastiniams makroekonominiams svyravimams nebūtų viršyta 3 % BVP deficito riba per visą programos laikotarpį. Koregavimo tempas pagal programą siekiant vidutinės trukmės tikslo turėtų būti didesnis, kad atitiktų Stabilumo ir augimo pakta, pagal kurį metinis struktūrinio balanso pagerėjimas euro zonos ir VKM II valstybėse narėse turėtų atitikti 0,5 % BVP vertę, o koregavimo pastangų turėtų būti dedama daugiau ekonomikos pakilimo laikotarpiu ir mažiau — nuosmukio laikotarpiu. Visų pirma, atsižvelgiant į pavojus, koregavimas gali nesiekti tos vertės 2007 m. ir sulėtėti vėliau.
- (8) Programoje teigiama, kad 2006 m. skola buvo 87,7 % BVP, bet čia neįskaičiuota valstybės prisiimta 2005 m. geležinkelio įmonės SNCB skola, kuri, Eurostato nuomone, tais pačiais metais skolą padidintų 1,7 % BVP. Dėl to, Komisijos tarnybų vertinimu, valdžios sektoriaus bendroji skola 2006 m. yra 89,4 % BVP, t. y. vis dar daug viršija Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę, nors ir labai

sumažėjo per keletą paskutinių metų. Programoje numatoma, kad skolos santykis sparčiai mažės (per programos laikotarpį — apytiksliai 15 procentinių punktų). Įvertinus šiuos pavojus ir visų pirma minėtus pavojus biudžeto tikslams, tikėtina, kad skolos santykio raida bus šiek tiek mažiau palanki, nei numatoma programoje. Vis dėlto atrodo, kad programos laikotarpiu skolos santykis pakankamai tebeartėja prie pamatinės vertės.

- (9) Ilgalaikis senėjančios visuomenės poveikis Belgijos biudžetui viršija ES vidurkį, pirmiausia dėl smarkiai per ateinančius dešimtmečius didėjančių pensijų išlaidų, kaip BVP dalies. Pradinė biudžeto būklė esant dideliame pirminiam pertekliui, nors ir mažesniai nei 2005 m., padeda sušvelninti numatomą ilgalaikį senėjančios visuomenės poveikį biudžetui, bet jos nepakanka smarkiai didėjančioms išlaidoms visiškai kompensuoti. Be to, dabartinis bendrosios skolos lygis, nors ir mažėja, vis dar smarkiai viršija Sutartyje nustatytą pamatinę vertę. Siekiant stabiliai mažinti skolos santykį, būtina ilgą laiką išlaikyti didelį pirminį perteklių — tai padėtų sumažinti viešųjų finansų tvarumui kylančią riziką. Apskritai Belgijos viešųjų finansų tvarumui kylanti rizika yra vidutinė.
- (10) Stabilumo programoje nepateiktas 2006 m. spalio mėn. nacionalinės reformų programos įgyvendinimo ataskaitos bendro poveikio kokybinis įvertinimas, susijęs su fiskalinės politikos strategija vidutinės trukmės laikotarpiu. Be to, joje nėra susistemintos informacijos apie tiesiogines biudžeto išlaidas arba sutaupytas lėšas, atsirandančias dėl nacionalinėje reformų programoje numatytų pagrindinių reformų, bet biudžeto prognozėse atsižvelgiama į nacionalinėje reformų programoje nurodytų veiksmų poveikį viešiesiems finansams. Stabilumo programoje numatytos priemonės viešųjų finansų srityje dera su priemonėmis, numatytomis nacionalinėje reformų programoje. Pažymėtina, kad abiejose programose numatoma laipsniškai įgyvendinti „kartų paktą“ (išsamų užimtumo didinimo ir socialinės apsaugos stiprinimo planą), toliau laipsniškai mažinti darbo apmokestinimą ir priimti mokslinių tyrimų ir verslumo skatinimo priemones.
- (11) Programoje pateikta biudžeto strategija iš esmės atitinka bendrąsias ekonominės politikos gaires, įtrauktas į 2005–2008 m. integruotas gaires.
- (12) Atsižvelgiant į duomenų pateikimo reikalavimus, nustatytus elgesio kodekse dėl stabilumo ir konvergencijos programų, programoje pateikiami ne visi privalomi ir neprivalomi duomenys ⁽¹⁾.

Taryba mano, jog nuolatinio vis dar didelės skolos mažinimo strategija yra Paktą atitinkančios fiskalinės politikos pavyzdys. Nors programoje numatoma laipsniškai didinti perteklių (visų pirma mažinant palūkanų išlaidas) pradedant nuo nominaliu požiūriu subalansuotos būklės, vis dėlto siekiant biudžeto tikslų kyla pavojų. Nepaisant to, vidutinės trukmės tikslą numatoma pasiekti per programos laikotarpį.

Atsižvelgdama į pirmiau pateiktą įvertinimą, Taryba prašo Belgijos:

- i) užtikrinti, kad 2007 m. biudžeto tikslas būtų pasiektas, bei padidinti koregavimo tempą siekiant vidutinės trukmės tikslo vėlesniais metais, be kita ko, naudojant mažiau vienkartinį priemonių;
- ii) atsižvelgiant į aukštą skolos lygį ir prognozuojamą su senėjančia visuomene susijusių išlaidų didėjimą, geriau spręsti ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo problemas, pasiekiant bent jau vidutinės trukmės tikslą ir įgyvendinant reformas.

⁽¹⁾ Į programoje pateiktas valdžios sektoriaus deficito ir skolos prognozes neįskaičiuotas valstybės prisiimtos 2005 m. geležinkelio įmonės SNCB skolos poveikis pagal 2006 m. spalio 23 d. Eurostato sprendimą. Be to, programoje taip pat nepateikiama informacijos apie vienkartinį ir kitų laikinųjų priemonių naudojimą 2008–2010 m.

Pagrindinių makroekonominių ir biudžeto prognozių palyginimas

		2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Realusis BVP (pokytis, %)	2006 m. gruodžio mėn. SP	1,2	2,7	2,2	2,1	2,2	2,2
	2006 m. lapkričio mėn. COM	1,1	2,7	2,3	2,2	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP	1,4	2,2	2,1	2,3	2,2	nėra duomenų
SVKI infliacija (%)	2006 m. gruodžio mėn. SP	2,5	2,4	1,9	1,8	1,8	1,9
	2006 m. lapkričio mėn. COM	2,5	2,4	1,8	1,7	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP	2,9	2,8	2,0	1,9	1,7	nėra duomenų
Gamybos apimtys atotrūkis (Potencialus BVP, %)	2006 m. gruodžio mėn. SP ⁽¹⁾	- 0,8	- 0,3	- 0,4	- 0,4	- 0,4	- 0,3
	2006 m. lapkričio mėn. COM ⁽⁵⁾	- 1,0	- 0,6	- 0,6	- 0,7	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP ⁽¹⁾	- 0,8	- 0,6	- 0,6	- 0,5	- 0,4	nėra duomenų
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	2006 m. gruodžio mėn. SP	0,1 - 2,3 (*)	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9
	2006 m. lapkričio mėn. COM	- 2,3	- 0,2	- 0,5	- 0,5	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP	0,0	0,0	0,3	0,5	0,7	nėra duomenų
Pirminis balansas (% BVP)	2006 m. gruodžio mėn. SP	4,3 1,9 (*)	4,1	4,2	4,1	4,1	4,2
	2006 m. lapkričio mėn. COM	1,9	3,9	3,4	3,2	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP	4,3	4,1	4,2	4,1	4,1	nėra duomenų
Pagal ciklą pakoreguotas balansas (% BVP)	2006 m. gruodžio mėn. SP ⁽¹⁾	0,8 - 1,6 (*)	0,2	0,5	0,7	0,9	1,1
	2006 m. lapkričio mėn. COM	- 1,7	0,1	- 0,1	- 0,1	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP ⁽¹⁾	0,4	0,3	0,6	0,8	0,9	nėra duomenų
Struktūrinis balansas ⁽²⁾ (% BVP)	2006 m. gruodžio mėn. SP ⁽³⁾	nėra duomenų	- 0,4	0,1	n.d.	nėra duomenų	nėra duomenų
	2006 m. lapkričio mėn. COM ⁽⁴⁾	0,2	- 0,7	- 0,2	- 0,1	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP	0,0	- 0,3	0,4	0,7	0,9	nėra duomenų

		2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Valdžios sektoriaus bendroji skola (% BVP)	2006 m. gruodžio mėn. SP	91,5 93,2 (*)	87,7 89,4 (*)	83,9 85,6 (*)	80,4 82,1 (*)	76,6 78,3 (*)	72,6 74,3 (*)
	2006 m. lapkričio mėn. COM	93,2	89,4	86,3	83,2	nėra duomenų	nėra duomenų
	2005 m. gruodžio mėn. SP	94,3	90,7	87,0	83,0	79,1	nėra duomenų

Pastabos:

- (¹) Komisijos tarnybų skaičiavimai remiantis programoje pateikta informacija.
- (²) Pagal ciklą pakoreguotas balansas (kaip ir pirmesnėse eilutėse), neįskaitant vienkartinų ir kitų laikinųjų priemonių.
- (³) Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės pagal programą (0,6 % BVP 2006 m. ir 0,4 % BVP 2007 m. — dėl visų deficitas mažėja). Programoje nepateikiama informacijos apie vėlesnių metų vienkartinės priemonės.
- (⁴) Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės pagal Komisijos tarnybų 2006 m. rudens prognozę (2,0 % BVP 2005 m., dėl kurių deficitas didėja; 0,8 % 2006 m. ir 0,1 % 2007 m. — dėl abiejų deficitas mažėja).
- (⁵) Remiantis numatomu atitinkamai 2,2 %, 2,3 %, 2,3 % ir 2,2 % potencialiu augimu 2005–2008 m.
- (⁶) Programoje nurodytus 2005 m. deficito ir skolos duomenis pateikė Belgijos nacionalinis apskaitos institutas. 2006 m. spalio 23 d. Eurostatas iš dalies pakeitė deficito ir skolos duomenis, kuriuos pateikė Belgija, kadangi buvo nustatyta, jog jie neatitinka ESS95 taisyklių, būtent atsižvelgdamas į valstybės prisiimtą (FIF/FSI, Fonds de l'infrastructure ferroviaire/Fonds voor spoorweginfrastructuur) 2005 m. geležinkelio įmonės SNCB/NMBS 7 400 mln. EUR (2,5 % BVP) skolą (žr. Eurostato pranešimą spaudai Nr. 139/2006). Vadovaujantis ESS95 taisyklėmis, jos poveikis 2005 m. valdžios sektoriaus deficitui atitinka tą pačią sumą; poveikis valdžios sektoriaus skolai 2005 m. pabaigoje sudaro 5 200 mln. EUR (1,7 % BVP, atsižvelgiant į dalinį grąžinimą tais metais). Eurostato iš dalies pakeisti 2005 m. duomenys pažymėti žvaigždute. Žvaigždute pažymėtus 2006–2010 m. skolos duomenis Komisijos tarnybos „mechaniskai“ pakoregavo tam, kad būtų laikomasi ESS95. Skolos vertės pakoreguotos remiantis technine prielaida, kad FIF/FSI skola nesikeis. 2006 m. gruodžio mėn. Belgijos Vyriausybė dėl Eurostato įvykdyto pakeitimo kreipėsi į Europos pirmosios instancijos teismą.

Šaltinis:

Stabilumo programa (SP); Komisijos tarnybų 2006 m. rudens ekonominės prognozės (COM); Komisijos tarnybų skaičiavimai.